

[Udenrigsministeren.]

Generalakten, men med Udeladelse af Kapitel III, i Sverige, Norge og Holland. Kapitel III er det vanskeligste Afsnit af Generalakten, idet dette Kapitel giver Bestemmelser, som udtrykkelig forpligter til Voldgift i Interessekonflikter, der ikke kan løses paa anden Maade. Der har de tre Lande foreløbig holdt sig tilbage. Efter Forhandlingerne i Genève sidste Aar er der dog en Forandring i Norges Holdning, idet den norske Regering efter disse Forhandlinger har besluttet at forny et Forslag, den havde stillet forrige Aar, men som den Gang afvistes af Stortinget, og som gik ud paa, at man skulde tage Kapitel III med under Ratifikationen. Det maa herefter vistnok antages, at dette vil ske i Løbet af en nærmere Fremtid. Der foreligger tillige Forslag i Frankrig, hvor Deputeretkammeret har stillet sig paa det Standpunkt, at man skulde slutte sig til Akten i dens Helhed og uden de forholdsvis vidtgaaende Forbehold, Regeringen oprindeligt havde foreslaaet. For Englands Vedkommende forelaa i sidste Delegeretmøde Tilsagn om, at den engelske Regering vilde søge gennemført Forhandlinger med de Stater, som hører til det engelske Verdensrige, for at opnaa en Forstaaelse med dem om samtidig at tiltræde Generalakten; men der kan altsaa ikke siges at foreligge bindende Beslutning fra den engelske Regerings Side om at fremsætte Forslag, idet dette afhænger af Forløbet af Forhandlingerne med den Gruppe af Stater, med hvilke man er forbundet i det engelske Rige.

For Danmarks Vedkommende falder den Generalakt, her foreligger, i nøjeste Grad i Linie med den Politik, Danmark paa Voldgiftstankens Omraade har fulgt gennem en meget lang Periode. Vi har søgt denne Tanke fremmet ad den hidtil farbare Vej, nemlig gennem Aftaler med enkelte bestemte Stater, og er i den Henseende vel kommet saa vidt frem, som noget Land hidtil er kommet. Det er imidlertid klart, at vi, naar der foreligger en saadan almen Aftale, i Konsekvens af den Stilling, Danmark har indtaget under alle de foregaaende Forhandlinger, ganske naturligt maa slutte os til den. For Folketingets Vedkommende har det da ogsaa vist sig, at der var enstemmig Tilslutning, idet alle Partier har anbefalet Forslaget til Vedtagelse. Jeg skal dertil føje, at Indholdet og Karakteren af Forslaget ligesom Stillingen i de andre Stater fremgaar i rigt Maal, tror jeg, man kan sige, dels af Motiverne til Forslaget, dels af den meget udførlige Udvalgsbetænkning, som Folketingets Udvalg har afgivet.

Under Sagens Behandling i Folketinget kom der dog til allersidst et Spørgsmaal frem, som ikke var behandlet i Udvalget og derfor ikke er indgaaet i Udvalgets Redegørelse, det var et Spørgsmaal, der rettedes af Ordføreren for det konservative Folkeparti om, hvorvidt de Voldgiftstraktater, vi har, var blevet anvendt i betydeligt Omfang. Hertil maatte jeg svare, at selve Voldgiftstraktaterne kun havde faaet en meget ringe direkte Anvendelse, idet der kun havde været faa Tilfælde, hvor der havde været Brug derfor. Jeg lovede ved Lejlighed at nævne de Sager, hvor man er gaaet til forligsmæssig eller voldgiftsmæssig Afgørelse, i hvert Fald de Sager, der var af nogen Betydning. Jeg skal da her i Dag kortelig angive disse Tilfælde, saaledes at de kan findes i Rigsdagstidenden og paa den Maade være let tilgængelige.

Det første Tilfælde ligger forud for den Tid, da man sluttede Voldgiftstraktater i al Almindelighed. Det er den saakaldte Butterfield-Sag, som rejste sig deraf, at nogle Skibe, der medbragte Vaaben, under Krimkrigen var blevet konfiskeret af de danske Myndighederovre i Vestindien, hvilket gav Anledning til Klager fra de formentlig forurettedes Side, det vil sige fra Amerika. Man forhandlede lige fra Krimkrigens Tid til 1888 og blev saa til syvende og sidst enig om, at man skulde lade Spørgsmaalet afgøre ved en Voldgiftskendelse. Denne Voldgiftskendelse faldt i 1890 og gav paa alle Punkter den danske Regering Medhold.

Dernæst var der under Verdenskrigen en Sag af ikke helt ringe Interesse, man kan vel endda sige: paa et givet Tidspunkt af meget betydelig Interesse. Det gjaldt et Skib, en spansk Damp, der var blevet opbragt af en tysk Hjelpekrydser — „Igotz Mendi“ hed Dampren —, og som derefter med tysk Besætning om Bord strandede paa dansk Søterritorium, hvorefter dets Besætning blev interneret. Tyskerne mente ikke, det var berettiget, og vi førte en meget lang Række Forhandlinger med dem. Det endte med, at man enedes om at lade en Art Nævn — danske og tyske Repræsentanter sammen med en svensk Opmand — udtale sin Opfattelse deraf, og Sagen sluttede i August 1918 med en Udtalelse, som fuldt og helt gav Danmark Ret i Spørgsmaalet.

Dernæst har vi haft en Sag af rent økonomisk Karakter vedrørende en dansk Undersaat, som mente, at man paa saadan Vis havde paaført ham Tab i Sverige, at der kunde være Grund til Erstatning. Sagen blev behandlet ved et efter Aftale nedsat